سلک البیان
فی
کشف مشکلات القرآن

(گنجینه بهارستان ۱)

نویسنده: محمد جعفر استرآبادی

بسم الله الرحمن الرحیم

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن

نویسنده:

محمد جعفر استرآبادی

ناشر چاپی:

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)

مشخصات کتاب

نام کتاب: سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)

نویسنده: محمد جعفر استرآبادی

موضوع: مشکلات قرآن

تاریخ وفات مؤلف: ۱۲۶۳ ق

زبان: فارسی

تعداد جلد: ۱

ناشر: وزارت ارشاد

مکان چاپ: تهران

سال چاپ: ۱۳۸۰

نوبت چاپ: اوّل

۲ سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن

اشاره

نگاشته ملّا محمّد جعفر استرآبادی (درگذشته ۱۲۶۳ ه. ق) به کوشش سیّد مهدی جهرمی

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۲۵

مقدّمه مصحّح

ملّا محمّد جعفر استرآبادی (۱۱۹۸- ۱۲۶۳ ق) معروف به شریعتمدار و متخلّص به والی، از بزرگان فقها و مجتهدان. در نوکنده از روستاهای بلوک انزان استرآباد (گرگان) به دنیا آمد و مقدّمات علوم را در زادگاهش فراگرفت. در جوانی برای تکمیل تحصیلات به بار فروش رفت. پس از چندی رهسپار عتبات گردید و در محضر درس صاحب ریاض (سیّد علی طباطبائی، در گذشته ۱۲۳۱ ه. ق) حضور یافت و به دریافت اجازه از او نایل شد. در ۱۲۳۱ به استرآباد بازگشت، امّا در آنجا نمانده به قزوین رفت. پس از چندی که فتحعلیشاه به قزوین آمد و با شیخ دیدار کرد، چون از فضل شیخ آگاهی یافت وی را به تهران

خواست و در کنار کاخ خود و مجاور مدرسه مادر شاه منزلی برای اقامت او تخصیص داد و چندان حرمتش را نگه می داشت که ماهی یکبار به دیدنش می رفت. شیخ مدّت بیست سال در تهران به تألیف و تدوین پرداخت و در ۱۲۴۱ ق که جنگ دوم ایران و روسیه درگرفت به جهاد با روسها رفت. در بازگشت از جهاد رهسپار حجّ گردید. پس از انجام حجّ در کربلا اقامت گزید. در این ایّام درگیر مناقشه با شیخ احمد احسائی و شاگردش سیّد کاظم رشتی گردید، چنانکه شیخیه قصد جان او کردند. در ۱۲۴۶ ق که در عراق طاعون شیوع یافت، زن و شماری از فرزندانش مردند. پس از چندی شریعتمدار عازم زیارت مرقد امام رضا علیه السّلام شد و

چون از شیخیه بر جانش بیمناک بود

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۲۶

قصد کرد که در مشهد اقامت گزیند. محمّد شاه قاجار در بازگشت از هرات با شیخ دیدار کرد و او را به تهران خواست (۱۲۵۵ ق). شیخ در تهران با استقبال مردم مواجه شد و مرجعیّت تام یافت. پیکرش را پس از مرگ به نجف بردند و در آنجا به خاک سپردند.

مرحوم مجتبی مینوی، دانشمند بنام ایران، از نوادگان وی بود.

وی نویسنده ای پرکار بود و در زمینه های گوناگون از فقه و اصول و کلام و رجال و حدیث و تفسیر و ریاضیات و هیئت و نجوم و فلک تا اخلاق و ادعیه و زیارات تألیفاتی دارد. شریعتمدار از ذوق شاعری نیز برخوردار بود و برخی آثارش را به نظم نوشته است. نزدیک به هفتاد اثر از او برشمرده اند که مهمترین آنها عبارتند از: «۱» ۱. الجامع المحمّدی، رساله عملیه فارسی که به نام محمّد شاه قاجار در هشت باب تألیف کرده: ۱. اصول دین ۲. عبادات ۳. تجارات ۴. رضاع ۵. میراث ۶. هبه ۷. قرض ۸. نذر و خاتمه ای در تجوید. آغاز آن «الحمد للّه علی نواله ...» که ظاهرا آن را قبل از الجامع الکبیر المحمّدی، که به نام نجم الهدایه الکبیر یک سال قبل از وفات مؤلّف به چاپ رسیده، نگاشته است. «۲»

۲. موائد العوائد فی بیان القواعد و الفوائد، در اصول فقه در دو جلد بزرگ بالغ بر ۱۷۰۰۰ یا ۴۰۰۰۰ بیت، که در ربیع الثانی ۱۲۳۶ ه. ق به پایان رسیده. ابتدای آن «الحمد للّه الذی تنزّه بوجوب وجوده عن شوائب نقصان الامکان ...»

شامل یک مقدّمه و سه فنّ و یک خاتمه. فنّ اول در ادلّه لفظیه، فنّ دوم در ادلّه شرعیه و فنّ سوم در ادلّه عقلیه «۳».

۳. موازین الأحکام، در کیفیت استدلال و استنباط احکام شرعیه، که فرزند وی شیخ محمّد حسن در کتاب مظاهر الآثار از آن یاد کرده «۴».

۴. موالید الأحکام، در فقه مذاهب پنج گانه، که فرزند وی شیخ علی بن جعفر در کتاب مبدأ الآمال از آن یاد کرده «۵».

۵. آب حیات، رساله مختصر فارسی در اصول دین، شامل پنج اصل و هر اصل مشتمل بر

---

(۱) دایره المعارف تشیّع، ج ۲، ص ۱۰۸.

(۲) الذریعه، ج ۵، ص ۷۰.

(۳) همان، ج ۲۳، ص ۲۱۴ و فهرست نسخ خطی کتابخانه عمومی حضرت آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۹، ص ۸۲.

(۴) الذریعه، ج ۲۳، ص ۲۲۱.

(۵) همان، ج ۲۳، ص ۲۳۶.

پنج مقام، شروع آن: «الحمد للّه علی نواله ...». «۱»

۶. آب حیات کبیر، که به نام فلک مشحون نیز نامیده شده، ابتدای آن: «الحمد للّه الواجب الوجود بالذات ...». این کتاب توسط یکی از شاگردان ملّا محمّد جعفر در یکهزار و شصت بیت خلاصه شده و همراه برخی رساله های عملی در سال ۱۲۹۶ ه. ق به نام آب حیات به چاپ رسیده. ابتدای آن: «هر که را بر سر هوای لؤلؤ لالا بود» و در آخر آن آمده:

«نسخه آب حیات این است گر جوئی به کام رشحه ای از قلزم تألیف مولانا بود

ار جلال و علم و فضل و رأفت حق بنگری چار حرف آمد که جیم و عین و فا و را بود» که اشاره به اسم

وی «جعفر» دارد. «۲»

۷. مختصر موائد العوائد، این کتاب را فرزند وی شیخ علی بن جعفر به منزله فهرست موائد العوائد فی بیان القواعد و الفوائد یاد کرده است، امّا صاحب الـذریعه می گویـد: کتابی که من به این نام دیدم، مشـتمل بر مقدّمه و سه فنّ و خاتمه ای بود و ابتدای آن: «الحمـد للّه الـذی أفاض بجوده الوجود و الحیوه ...» که به نظر وی همان خزائن العلوم می باشد، شاید منظور فرزند مؤلّف، کتاب دیگری باشد «۳».

۸. خزائن العلوم، مختصری از کتاب موائد العوائد است در حدود سه هزار بیت، ابتدای آن:

«الحمد للّه الذی أفاض بجوده الوجود و الحیاه و الصحّه و مدارک العلم و القدره ...»

به آن مختصر الموائـد نیز می گوینـد. مؤلّف در این کتاب آنچه از مسائل علمی که هر مجتهـد در احکام شـرعی بدان احتیاج دارد، گزینش کرده و شامل مقدّمه، سه فنّ و خاتمه می باشد. «۴»

---

(۱) الذریعه، ج ۱، ص ۱.

(۲) همان، ج ۱، ص ۱ و فهرست نسخه های خطی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۸، ص ۲۸۴.

(۳) الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۱۲.

(۴) همان، ج ۷، ص ۱۵۵ و فهرست نسخه های خطی کتابخانه عمومی آیت الله مرعشی (ره)، ج ۸، ص ۲۸۹.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۲۸

۹. تحفه العراق، در علم اخلاق، مشتمل بر مقدّمه و ابوابی در خصوص اخلاق مأثور از اهل بیت علیهم السّلام «۱».

۱۰. أصل الأصول، در اصول دین، که ترجمه فارسی آن به نام شاخ نبات در سال ۱۲۹۶ ق به چاپ رسیده «۲».

۱۱. حیاه الأرواح، که در آن اشکالات فراوانی به عقاید شیخ احمد احسائی و پیروانش وارد نموده

«۳».

۱۲. مدائن العلوم، مشتمل بر علوم مورد نیاز مجتهدان که در ایران به چاپ سنگی رسیده «۴».

۱۳. نجم الهدایه، که به امر فتحعلیشاه در اصول و فروع تا آخر دیات نوشته است «۵».

۱۴. مصباح الهدی، در کلام و الهیات در حدود ۵ هزار بیت. «۶»

۱۵. سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن، «۷» (رساله حاضر) که به نامهای دیگری چون إیضاح مشکلات القرآن «۸» و حلّ المشاکل «۹» و إیضاح کلمات القرآنیه «۱۰» نیز نامیده شده.

۱۶. رساله در علم درایه و رجال، که در ضمن مجموعه شماره ۱۳۰ کتابخانه عمومی آستان مقدس حضرت محمّد هلال بن علی علیه السّلام آران ثبت شده. «۱۱»

۱۷. هدایه الولایه، چهل حدیث در فضل امیر المؤمنین علیه السّلام «۱۲».

---

(۱) الذریعه، ج ۳، ص ۴۵۳، الأعلام، زرکلی، ج ۲، ص ۱۲۲ و فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۸، ص ۲۸۳.

(۲) الذریعه، ج ۲، ص ۱۶۷، الأعلام، زرکلی، ج ۲، ص ۱۲۲ و فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۸، ص ۲۸۸.

(۳) الذریعه، ج ۷، ص ۱۱۵، الأعلام، زرکلی، ج ۲، ص ۱۲۲ و فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۲، ص ۳۲۱.

(۴) الذریعه، ج ۲۰، ص ۲۳۴، الأعلام، زرکلی، ج ۲، ص ۱۲۲، فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۸، ص ۲۸۷ و ۲۹۶.

(۵) الذریعه، ج ۲۴، ص ۷۱ و الأعلام، زرکلی، ج ۲، ص ۱۲۲.

(۶) الذریعه، ج ۲۱، ص ۱۲۴.

(۷) همان، ج ۱۲، ص ۲۱۹.

(۸) همان، ج ۲، صص ۴۹۹ و ۵۰۰.

(۹) فهرست نسخ خطی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ج ۱۴، ص ۳۶۴۸.

(۱۰) فهرست

نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۱۱، ص ۱۹۲.

(۱۱) فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آستان مقدس حضرت محمد هلال بن علی علیه السّلام آران.

(۱۲) فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۲، ص ۳۶۹.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۲۹

۱۸. مائده الزائرین، در زیارات معصومین علیهم السّلام «۱».

۱۹. صیغ عقد النکاح و الطلاق، در چگونگی خواندن صیغه های ازدواج و طلاق. «۲»

۲۰. صیغ العقود و الایقاعات «۳» ۲۱. ینابیع الحکمه، شرح مزجی استدلالی بر ارجوزه التحفه القوامیه میرزا قوام الدین قزوینی حلّی که در آن اللمعه الدمشقیه شهید اوّل را به نظم درآورده است. «۴»

۲۲. أعمال مساجد الکوفه «۵» ۲۳. الکفاف فی مسائل الاعتکاف، بیان مختصر احکام اعتکاف در مساجد. «۶»

۲۴. مصابیح الدجی، در اصول فقه، «۷» که به نام مصابیح الأصول نیز خوانده شده است. «۸»

۲۵. سفینه النجاه و مدینه الحیاه، پیرامون اینکه اگر مرض طاعون و وبا در جایی پیدا شد آیا می توان از آنجا فرار کرد و به جایی دیگر رفت یا نه؟ «۹» ۲۶. عوائد المزید، فوائد متفرّقه ای در اعتقادات و تفسیر و فقه و حدیث و جز اینها.

۲۷. جامع الفنون، ارجوزه ای مفصّل در ۱۲ علم که شناخت امور دینی متوقّف بر آنهاست.

۲۸. القبله، در دانستن سمت قبله و مسائل آن.

۲۹. العلوم الأدبیه، رساله مختصری در پنج علم ادبی: لغت، صرف، نحو، معانی، منطق.

۳۰. اصول دین ۳۱. الوجیزه، در قواعد درایه و کلّیات علم رجال.

۳۲. مجمع الرشاد، حاشیه مختصری بر حاشیه سیّد شریف گرگانی بر تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الشمسیه. «۱۰»

۳۳. السیر و السلوک فی القرآن الکریم، در سیر و سلوک

و موجبات و موانع و آداب آن چنانکه در قرآن کریم وارد شده.

---

(۱) فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۴، ص ۲۲۵.

(۲) همان، ج ۴، ص ۳۴۳.

(۳) همان، ج ۴، ص ۳۴۳.

(۴) همان، ج ۴، ص ۳۴۴.

(۵) همان، ج ۵، ص ۹۶.

(۶) همان، ج ۵، ص ۹۷.

(۷) همان، ج ۶، ص ۳۲۶.

(۸) همان، ج ۸، ص ۳۰۹.

(۹) همان، ج ۷، ص ۳۱.

(۱۰) عناوین شماره ۲۶ تا ۳۲ در فهرست نسخه های خطّی کتابخانه آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۸، صص ۲۹۰- ۲۸۵ آمده است.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۳۰

۳۴. شرح درج المضامین، شرح مختصری بر درج المضامین ملّا مختار اعمی اصفهانی.

۳۵. تعبیر الرؤیا، در خوابگذاری و آنچه انسان در خواب می بیند.

۳۶. هدایه النجوم فی علم الرسوم، در اشاراتی که تقویم نگاران به کار می برند.

۳۷. محصول اللباب، حاشیه ای متوسّط بر کتاب تحریر القواعد المنطقیه فی شرح الشمسیه.

۳۸. قرائت شرعیه؛ در چگونگی قرائت معتبر شرعی در نماز.

۳۹. احکام نماز و روزه ۴۰. إیقاظ النائمین، در خوابگذاری که بنا به درخواست قرّه العین میرزا یوسف تألیف نموده.

۴۱. البراهین القاطعه فی شرح تجرید العقائد الساطعه، شرح متوسّطی بر رساله تجرید العقائد خواجه نصیر الدین طوسی.

۴۲. مشارع الأصول، حاشیه ای بر کتاب معالم الأصول شیخ حسن عاملی. «۱»

۴۳. شوارع الأنام فی شرح قواعد الأحکام، شرح مزجی متوسّطی بر قواعد الأحکام علّامه حلّی.

۴۴. هدایه الأمّه فی زیاره الأئمّه، ترجمه کتاب مائده الزائرین مؤلّف.

۴۵. شرح تبصره المتعلّمین، شرح مزجی مختصر بر تبصره المتعلّمین علّامه حلّی.

۴۶. مرشد الطالبین، حاشیه مختصری بر شرح قاضی حسین میبدی بر هدایه الحکمه اثیر الدین ابهری.

۴۷. منهاج الإیمان، در اصول دین

و اعتقادات شیعه.

۴۸. سدّ رمق، اصول پنج گانه دین بطور خلاصه.

۴۹. إشارات الفقه، در مقدّمات و مقارنات و شرائط و خلل نماز و آنچه بر روزه گیر واجب است.

۵۰. مشکاه الوری، شرح مزجی مختصری بر رساله الالفیه شهید اوّل.

۵۱. حاشیه ریاض المسائل، حاشیه مختصر استدلالی بر ریاض المسائل سیّد علی طباطبائی و متن آن المختصر النافع محقّق حلّی.

---

(۱) عنوانهای شماره ۳۳ تا ۴۲ در فهرست نسخه های خطّی کتابخانه آیت اللّه مرعشی نجفی (ره)، ج ۸، صص ۳۰۰- ۲۹۱ آمده است.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۳۱

۵۲. مجمع الآراء؛ حاشیه مختصر بر الروضه البهیه فی شرح اللمعه الدمشقیه شهید ثانی.

۵۳. ینبوع الدموع، در تاریخ زندگی و مصائب پیامبر اکرم صلی اللّه علیه و آله و و ائمه علیهم السّلام، که توسّط مؤلّف با همین نام به زبان فارسی نیز ترجمه شده است.

۵۴. مظاهر الأسرار فی وجوه إعجاز کلام الجبّار، تفسیر مزجی نسبتا مفصّل با استفاده از روایات. «۱»

۵۵. ینابیع الحکمه، در فقه. «۲»

۵۶. تسهیل الصعاب من أمور الطلّاب، فهرست بسیار مختصر موضوعات چند کتاب فقهی و روایتی است که مؤلّف به جهت راحتی کار طلّاب تنظیم نموده است. «۳»

۵۷. مشارع القاصد فی السلوک إلی معالم الدین، شرح استدلالی بسیار مفصّل بر بخش اصول معالم الدین. «۴»

۵۸. شفاء الصدور، در فضائل و مناقب امیر المؤمنین علیه السّلام. «۵»

۵۹. لبّ اللباب، در علم درایه و رجال. «۶»

۶۰. طرق الشیخ الطوسی، طرق اسانید شیخ طوسی (ره) را در دو کتاب تهذیب الأحکام و الاستبصار بررسی کرده. «۷»

۶۱. صـفات الهی «۸» ۶۲. تجویـد قرآن کریـم ۶۳. تنبیه الغـافلین ۶۴. حاشـیه مـدارک الأحکام ۶۵. حکـم المرأه المفقـود عنها زوجها

۶۶. حلّ المشاکل ۶۷. الخطب

---

(۱) عنوان ۴۳ تا ۵۵ مقتبس از فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، ج ۸، صص ۲۹۹- ۳۱۱ می باشد.

(۲) همان، ج ۸، ص ۳۸۲ و ج ۱۱، ص ۲۳.

(۳) همان، ج ۸، ص ۳۸۴.

(۴) همان، ج ۹، ص ۸۱.

(۵) همان، ج ۹، ص ۹۶.

(۶) همان، ج ۱۱، ص ۲۷۰.

(۷) همان، ج ۸، ص ۳۸۴.

(۸) همان، ج ۱۸، ص ۲۵۴.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۳۲

۶۸. دستور العمل ۶۹. الردّ علی الصوفیه ۷۰. شرح قواعد العقائد ۷۱. العقائد الدینیه ۷۲. کشف الغطاء ۷۳. المجالس ۷۴. مغانم السائل فی جمع الرسائل ۷۵. المقالید الجعفریه فی القواعد الاثنی عشریه ۷۶. موائد العارفین و مغانم السالکین ۷۷. وصل الفصول «۱» نسخه حاضر نسخه حاضر در جلد ۳۵ فهرست نسخه های خطّی کتابخانه مجلس شورای اسلامی، صفحه ۸۹، در ضمن مجموعه شماره ۱۲۰۷۷ به ثبت رسیده. این نسخه که به خطّ نستعلیق شکر اللّه بن میرزا علی کردستانی تحریر شده، شامل کتاب شرح شاطبیه (شرح حرز الامانی) و رساله سلک البیان می باشد. رساله اوّل در چهارشنبه دوم ذی الحجّه ۱۲۸۸ و رساله دوم در پنج شنبه ذی الحجّه ۱۲۸۸ ه. ق. به انجام آمده. عناوین و نشانی ها شنگرف، جلد تیماج زیتونی، ترنج باسر.

مجموعه مشتمل بر ۱۴۵ برگ ۵/ ۱۵* ۲۱ سانتی ۱۶ سطری است و سلک البیان از صفحه ۱۳۳ پ تا ۱۴۵ ر می باشد.

به گزارش برگل در کتاب ادبیات فارسی بر مبنای تألیف استوری، جلد اوّل، صفحه ۳۱۳، این رساله یکبار به سال ۱۳۱۱ ه. ق در تهران، به همراه رساله تجویدی دیگری از محمّد بن میر سیّد شریف

جرجانی به چاپ رسیده است. پیش از آن نیز یکبار در بمبئی

---

(۱) از شماره ۶۳ تا ۷۹ به نقل از جلد دوّم راهنمای فهرست نسخه های خطّی کتابخانه عمومی آیت اللّه مرعشی (ره)، صص ۲۶۷- ۲۶۹ آمده است.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۳۳

به سال ۱۳۰۹ ه. ق به چاپ رسیده بود و چاپی دیگر از آن در تهران نیز بدون تاریخ و بدون شماره صفحه ها توسّط بر گل گزارش شده است (جلد اوّل، ص ۳۴۵).

مؤلّف بزرگوار در ابتدای رساله بیان می دارد که به منظور جلوگیری از مشتبه شدن کلمات قرآن و حلّ اشکالاتی که در این زمینه وجود دارد به تدوین این رساله پرداخته و کلمات مشتبه یا کلماتی که احتمال اشتباه در آنها وجود دارد را به ترتیب سوره های قرآن ذکر نموده است.

از آنجا که در این مجموعه بنابر اختصار می باشد، سعی شده تا متنی ویراسته و در حدّ امکان نزدیک به متن مؤلّف ارائه گردد و از تقدیم و تعلیق و تحلیل محتوا احتراز گردیده. تنها اندکی تغییر در رسم الخطّ رساله به عمل آمده تا برای خواننده امروزی نامأنوس نباشد. نادرستیها و ناهمگونیهای نسخه با حرف رمز «س» در پاورقیها مشخص شده است.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۳۵

[متن رساله]

اشاره

بسم اللّه الرحمن الرحیم الحمد للّه عمّ نواله، و الصلوه و السلام علی رسوله و آله. امّا بعد، چنین گوید خادم شرع انور، محمّد جعفر، که این رساله ای است در اصلاح کلمات قرآنیه که بعضی بر بعضی مشتبه می شود یا احتمال اشتباه می رود، به ترتیب سور قرآنیه. از جهت حلّ اشکال ایراد شد.

سوره «۱» حمد

مالک یوم الدین، الف مالک را احدی اماله نکرده است.

سوره بقره

در او نوزده کلمه است:

[الأوّل]: مثلا ما بعوضه، ما را به مثلا وصل باید کرد نه به بعوضه.

الثانی: أنبئونی، همزه اش قطع است؛ ساقط نشود.

الثالث: باتخاذکم العجل، همزه اش وصل است.

الرابع: قثائها، بتشدید الثاء.

---

(۱) در همه جای نسخه «سوره» آمده بود که اصلاح شد.

الخامس: قل اتخذتم، بسکون اللام و فتح همزه که از برای استفهام است، نه همزه باب افتعال.

السادس: ببابل، به کسر باء اخیر و فتح لام.

السابع «۱»: لمن اشتراه، به فتح لام و میم لمن.

الثامن «۲»: یوما لا تجزی، به فتح تاء و کسر زاء.

التاسع «۳»: ثم أضطره، به فتح همزه أضطرّه و ضمّ راء، صیغه متکلّم وحده است از مضارع.

العاشر «۴»: و تزودوا، به فتح زاء و تشدید واو مفتوحه.

الحادی عشر: و لا تجعلوا الله عرضه لأیمانکم (۵)، به ضمّ عین. عین بی نقطه عرضه و فتح ألف أیمان.

الثانی عشر: و علی المولود له رزقهن، له را متّصل به مولود نمایند، نه به رزقهنّ، و همچنین است در: و لا مولود له.

الثالث عشر: کمثل حبه و [کمثل جنه]، در اوّل به حاء و باء است و در ثانی به جیم و نون است.

الرابع عشر: فاتت أکلها، همزه ءاتت، همزه باب افتعال است، نه همزه فاء الفعل که ثلاثی مجرّد باشد.

الخامس عشر: و آتوا الزکوه، بفتح التاء و ضمّ الواو و جمع مغایب مذکّر از فعل ماضی، نه امر که به واسطه اتصال ضمّه وارد شده.

السادس عشر: فنظره، به فتح نون و کسر ظاء.

السابع عشر: أن تصدقوا، به فتح همزه و تاء.

الثامن عشر: و أشهدوا، به

فتح و قطع همزه.

التاسع عشر: أو أخطأنا، به قطع همزه بعد از واو و فتح آن.

---

(۱) س: السابعه.

(۲) س: الثامنه.

(۳) س: التاسعه.

(۴) س: العاشره.

سوره آل عمران

و فيها أربع كلمات:

الأولى: ثم يقول، به فتح لام يقول كه عطف است بر يؤتيه كه منصوب است به أن ناصبه.

الثانيه: لما آتيتكم «۱»، به فتح لام لما و تخفيف لام ابتدا و يا موصوله.

الثالثه: و من يبتغ، به فتح ياء و بعد از آن باء موحّده ساكنه و پس از آن تاء فوقانيه و بعد عين معجمه، از ابتغاء «۲» به معنی خواستن، نه اتباع به معنی متابعت.

الرابعه: أو يكبتهم، بعد از كاف باء يك نقطه است و بعد از باء تاء دو نقطه است، به معنی نگونسار كردن است.

سوره نساء «۳»

فيها خمس كلمات:

الأولى: صدقاتهن، بضمّ الدال.

الثانيه: و قال لأتخذن، به فتح لام و همزه قطع هر دو.

الثالثه: فليبتكن، بعد از ياء دو نقطه باء موحّده، بعد تاء مشدّده فوقانيه.

الرابعه: و أن تلووا، به فتح تاء و سکون لام و ضمّ واو و اشباع، که به دو واو خوانده شود، زیرا که در اصل تلون مضارع لوی به معنی پیچیدن زبان است از شهادت حقّ یا حکم حقّ، بنا به قرائت مشهور، و از بعض قرّاء تلو به ضمّ لام و سکون واو حکایت شده که جمع تلی به معنی متعرّض شدن شهادت حقّ و اداء حقّ افتادن است.

الخامسه: فی الدرک الأسفل، به فتح دال و سکون راء، هر چند به فتح راء نیز قرائت شده و لیکن متداول است.

سوره مائده

و فیها ستّ کلمات:

---

(۱) س: اتیتکم.

(۲) س: ابتقاء.

(۳) س: النساء.

الأولی: لإثم، به کسر لام و قطع همزه.

الثانیه: نبأ ابنی ءادم، به سکون [باء] و فتح نون ابنی به معنی خبر دو پسر آدم.

الثالثه: و أوفوا بالعقود، به فتح همزه و قطع.

الرابعه: بإثمی و إثمک فتکون، به کسر همزه قطع هر دو جا و فتح تکون.

الخامسه: فأواری، به فتح یاء.

السادسه: یا أیها الذین ءامنوا علیکم أنفسکم، به فتح سین تا مفعول علیکم بوده باشد که اسم فعل است به معنی ألزموا.

سوره انعام

و فیها ثمانی کلمات:

الأولی: أنباء ما کانوا، بتقدیم النون علی الباء به معنی خبرها، نه چنانچه در أبنائهم که باء پیش است به معنی پسرها.

الثانیه: انظر کیف کذبوا، به تخفیف ذال.

الثالثه: و لا نكذب، بفتح الباء التحتانيه.

الرابعه: أتحاجونى، به تشديد جيم و نون كه هر دو با مدّ باشند.

الخامسه: إنما توعدون، به فتح عين.

السادسه: المعز اثنين، بعد از ميم عين بى نقطه و زاء نقطه دار است.

السابعه: قل ء الذكرين، با همزه استفهام و مدّ آن، و هكذا در ثانى.

الثامنه: دينا قيما، به كسر قاف و فتح ياء بدون تشديد.

سوره اعراف

فيها إحدى عشر كلمه:

الأولى: رب أرنى أنظر إليك، به فتح همزه و ضمّ ظاء و سكون راء.

الثانيه: ما وورى، به اشباع ضمّه واو كه دو واو خوانده شود.

سلك البيان فى كشف مشكلات القرآن(گنجينه بهارستان ۱)، ص: ۳۹

الثالثه: سوءاتكم، به فتح سين و سكون واو و فتح همزه و سكون الف بعد از همزه و كسر تاء.

الرابعه: سأريكم، به ضمّ همزه بدون واو.

الخامسه: فذروها تأكل، به سكون لام تأكل.

السادسه: إن هؤلاء متبر، به تشديد باء و تخفيف راء.

السابعه: بكل صراط توعدون، به كسر عين بى نقطه.

الثامنه: فانبجست، به تقديم نون بر باء موحّده و تقديم باء بر جيم.

التاسعه: ربنا أفرغ، به فتح همزه قطع. «۱»

الحادى عشر: إن وليى الله (۲)، به كسر ياء الثانيه.

سوره براءه

و فيها سبع كلمات:

الأولى: و اتوا الزكوه، به فتح تاء و ضمّ واو بلا اشباع.

الثانيه: يضل، به ياء مضمومه و ضاد مفتوحه.

الثالثه: لا يستوون، به ياء مفتوحه و اشباع واو.

الرابعه: قاتلوا الذين يلونكم، بضمّ اللام و سكون الواو بمعنى يزول. زانكه لام را ساكن و واو را ضمّه دهند با اشباع، كه به معنى پيچيدن و پيچانيدن است، چنانچه در يلوون السنتهم همچنين است.

الخامسه: فى سبيل الله اثاقلتم، با ثاء سه نقطه و فتح قاف.

السادسه: و ما نقموا إلا أن أغناهم الله، به فتح همزه و غين با نقطه و نون با الف.

السابعه: فأعرضوا، [به] همزه قطع مفتوحه.

سوره يونس

و فيها أربع كلمات:

---

(۱) عنوان دهم در نسخه اساس موجود نيست.

الأولى: أمن لا يهدى، به فتح ياء و كسر هاء و تشديد دال مكسوره، كه در اصل لا يهتدى بود.

الثانيه: و لا تتبعان، به تشديد نون.

الثالثه: الآن، به همزه مفتوحه و الف با مدّ، چنانچه باشد، در الآن سابق كه در اين سوره است نيز چنين است.

الرابعه: ء الله أذن لكم، به همزه مفتوحه و الف كه با مدّ باشد.

سوره هود

و فيها ستّ كلمات:

الأولی: التنور، بتشدید النون.

الثانیه: بسم الله مجریها، به ضمّ میم و الف بعد از راء، و در بعضی از قرائت به فتح میم و کسر راء نیز خوانده شده و این مشهورتر است.

الثالثه: و من خزی یومئذ، به کسر میم دویم در قرائت مشهوره.

الرابعه: فی بناتک، به تقدیم باء بر نون.

الخامسه: لا تکلم، به فتح تاء و کاف و لام و ضمّ میم که در اصل لا تتکلّموا بود، یک تاء حذف شد.

السادسه: ما نفقه، به ضمّ هاء بدون اشباع، زیرا که هاء ضمیر نیست بلکه جزء کلمه است.

سوره یوسف

و فیها کلمتان:

الأولی: فما جزاؤه، به ضمّ همزه بدون اشباع، هر چند به صورت واو نوشته شود.

الثانیه: بثمن بخس، به تقدیم باء موحّده تحتانیه.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۴۱

سوره بنی اسرائیل

و فیها خمس کلمات:

الأولی: و هو کل علی «۱» مولاه، به فتح کاف.

الثانیه: لأحتنکن، به فتح لام و همزه و سکون حاء بی نقطه و فتح تاء و کسر نون.

الثالثه: و أجلب علیهم بخیلک، به فتح همزه قطع و سکون جیم و کسر لام و سکون باء.

الرابعه: ترکن، به فتح تاء و سکون راء و فتح کاف و ضمّ نون.

الخامسه: لیسوءوا، به ضمّ همزه با اشباع که واو جمع ظاهر شود.

سوره کهف

و فیها أربع کلمات:

الأولی: لکنـا، به فتـح نون بـدون الف، هر چنـد به صورت الف دار نوشـته شود، زیرا که اصـل آن لکن أنـا بود. همزه أنا را از جهت تخفیف حـذف کردنـد و نون را در نون ادغام کردنـد لکنّا شـد، و چون أنا بصورت الف دار نوشـته می شود، لذا بعد از حذف همزه و ادغام نون نیز چنان می شود.

الثانیه: تذروه، به فتح تاء و سکون ذال معجمه که از ذرو ناقص واوی است، نه مثال.

الثالثه: و لا تعد، به سکون عین، نه عکس.

الرابعه: بقوه أجعل، به قطع همزه أجعل، زیرا که همزه متکلّم است.

سوره مریم

و فیه سبع کلمات:

الأولی: قال کذلک قال ربک، به فتح کاف فیهما.

الثانیه: قال إنما أنا رسول ربک، به کسر کاف ربّک و لک و کذلک و قال ربّک.

الثالثه: فاءما ترین، به فتح تاء و کسر یاء و تشدید نون که در اصل ترئیین، چون

---

(۱) س:- علی.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۴۲

تمنعین، بعـد از دخول نون ثقیله و حـذف نون و یـاء دوم به جهت التقاء ساکنین و همزه و نقل حرکت او به ما قبل آن، که راء باشد، و حذف آن ترینّ باشد.

الرابعه: فأتت، به فتح همزه بدون الف ثلاثی مجرّد است.

الخامسه: أعتزلکم، به فتح همزه و قطع آن.

السادسه: و أدعوا ربی، به فتح همزه قطع.

السابعه: أطلع الغیب، به فتح همزه قطع، زیرا که همزه استفهام است.

سوره طه

و فیه ثمان کلمات:

الأولی: فلما اتیها، بدون الف مجرّد است.

الثانیه: أن اقذفیه، به فتح همزه و کسر نون و سکون قاف و کسر ذال و فاء و سکون یاء.

اقذفیه یک کلمه است، مفرد مؤنّث امر حاضر است.

الثالثه: أعطی کل شی ء خلقه، به سکون لام و فتح لام.

الرابعه: تلقف، بسکون فاء للجزم.

الخامسه: إن ما «۱» صنعوا، انّ را جدا از ما بدانند که موصوله است و اسم إنّ نه کافّه.

السادسه: بملکنا، به فتح میم و سکون لام و کسر کاف.

السابعه: قال بصرت، بضمّ الصاد.

الثامنه: من أصحاب، به فتح «۲» میم.

سوره انبیاء

«۳» و فیها ستّ عشر کلمات:

الأولی: من لا یفترون، بفتح الیاء و سکون الفاء و ضمّ التاء که از فتر به معنی سستی است، نه فتح تاء که از افتراء باشد.

---

(۱) س: انّما.

(۲) س:- به فتح.

(۳) س: الانبیاء.

الثانیه: و ذکر من قبلی، به فتح میم من، نه کسر.

الثالثه: رتقا، به سکون تاء.

الرابعه: يسبحون «۱»، به فتح یاء و سکون سین و فتح باء مع التخفیف به معنی شناوری کردن.

الخامسه: قل من یکلؤکم، به همزه مضمومه بدون واو و اشباع.

السادسه: و کنا به عالمین، به کسر لام.

السابعه: یصحبون، به ضمّ یاء و سکون صاد و فتح حاء و ضمّ باء.

الثامنه: و لئن مستهم نفحه، با حاء بی نقطه است به معنی وزید، نه با نقطه به معنی دمیدن.

التاسعه: و ذکری للمتقین، به راء مهمله، بدون الف مقصوره، چون ذکری.

العاشره: و إقام الصلوه، به کسر همزه، مصدر است.

الحادیه عشر: إذ نفشت، بعد از فاء شین است، نه ثاء.

الثانیه عشر: یسبحن، به ضمّ یاء و فتح سین و کسر باء

مشدّده و سکون حاء به معنی تسبیح.

الثالثه عشر: صنعه لبوس لکم، به فتح لام به معنی لباس جنگ یعنی زره.

الرابعه عشر: و کنا بکل شی ء عالمین، به کسر لام عالمین.

الخامسه عشر: یغوصون، به غین با نقطه و صاد بی نقطه.

السادسه عشر «۲»: غفله، به فتح غین با نقطه.

سوره حجّ

«۳» و فیها تسع کلمات:

الأولی: ثانی عطفه، به کسر عین بی نقطه.

---

(۱) س: یسحون.

(۲) از الحادیه عشر تا السادسه عشر در نسخه اساس به صیغه مذکر آمده است.

(۳) س: الحجّ.

الثانیه: یدعوا لمن ضره، به فتح لام و میم لمن.

الثالثه: أن لا تشرک، به سکون کاف.

الرابعه: ثم لیقضوا تفثهم، با تاء دو نقطه و فاء و ثاء سه نقطه.

الخامسه: فتخطفه، به تاء مفتوحه و خاء ساکنه و طاء مخفّفه مفتوحه.

السادسه: محلها، به کسر حاء است.

السابعه: و بیع، به کسر باء و فتح یاء دو نقطه، جمع بیعه، معبد نصارا است.

الثامنه: الـذین مکناهم فی الأرض أقاموا الصـلوه و ءاتوا الزکوه، به فتـح تاء بعـد از همزه و الف و ضمّ واو و فتـح تاء چنانچه در

آخر سوره است. «۱»

سوره مؤمنون

«۲» و فیها ثمانی عشر کلمه:

الأولی: الذین هم علی صلواتهم، به فتح صاد و لام و واو، بعد از واو الف و تاء، جمع صلوه است و فی صلوتهم مفرد است.

الثانیه: سیناء، به فتح سین.

الثالثه: و صبغ، به کسر صاد.

الرابعه: جنه، به کسر جیم.

الخامسه: بما کذبون «۳» السادسه: و وحینا، بفتح الواو و سکون الحاء و کسر الیاء.

السابعه: من کل زوجین، به کسر لام با تنوین.

الثامنه: غثاء، به ضمّ غین با نقطه و ثاء مثلّثه.

التاسعه: تترا «۴»، به فتح تاء اوّل و سکون ثانی و فتح راء، بعد از او الف.

العاشره: به جنه، به کسر جیم.

الحادیه عشر: فانی تسحرون، به ضمّ تاء و سکون سین و فتح حاء بی نقطه.

---

(۱) عنوان نهم در نسخه اساس موجود نیست.

(۲) س: مؤمن.

(۳) در نسخه اساس توضیحی درباره این عبارت نیامده است.

(۴) س:

تتر.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۴۵

الثانیه عشر: ما اتوا، به همزه و الف و فتح تاء پیش از واو و کسر نون مشدّده با یاء متکلّم.

الرابعه عشر: أن یحضرون، به فتح یاء و ضمّ ضاد و کسر نون.

الخامسه عشر: یجأرون، به فتح تاء و سکون جیم و فتح همزه و ضمّ راء.

السادسه عشر: سخریا، به کسر سین.

السابعه عشر: العادین، به تشدید دال. «۱»

سوره نور

و فیها تسعه کلمات:

الأولی: یدرء، به ضمّ همزه بدون اشباع واو.

الثانیه: و لا یأتل، به فتح تاء و کسر لام.

الثالثه: کسراب بقیعه، به کسر باء جارّه و قاف در بقیعه، زیرا که باء حرف جرّ وقیعه کلمه علی حدّه است، یعنی بیابان و زمین هموار است.

الرابعه: الظمان، به فتح ظاء و سکون میم و فتح همزه با الف و نون، چون عطشان لفظا و معنی.

الخامسه: لجی، بضمّ اللام و تشدید جیم مکسوره و تشدید یاء مکسوره.

السادسه: من برد، به فتح باء و راء.

السابعه: أن یحیف الله، به حاء بی نقطه.

الثامنه: یتقه، به فتح یاء و تاء مشدّده و سکون قاف و کسر هاء بدون اشباع.

التاسعه: لیستأذنکم، به سکون نون.

سوره فرقان

و فيها ستّ كلمات:

الأولى: ما لهذا الرسول، به ماء استفهاميّه و لام جارّه، كه به هذا ربط دارد نه به ما،

---

(۱) در نسخه اساس عنوان هجدهم نيامده است.

هر چند جدا نوشته شود.

الثانيه: و لا يأتونك بمثل، به فتح ميم و ثاء سه نقطه.

الثالثه: و يخلد فيه مهانا، به كسر هاء فيه با اشباع كه در قرائت حفص به ياء خوانده شود از عاصم.

الرابعه: و يلقون، به ضمّ ياء و فتح لام و فتح قاف مشدّده.

الخامسه: يعبؤا، به ضمّ همزه بدون اشباع.

السادسه: دعاؤكم، به ضمّ همزه بدون اشباع.

سوره شعراء

و فيها ثلاث عشر كلمه:

الأولى: فسيأتيهم أنباء، به تقديم نون بر باء و ضمّ همزه بدون اشباع.

الثانيه: فعلتك، به فتح فاء و سكون عين و فتح لام و تاء.

الثالثه: تمنها، به فتح تاء و ضمّ ميم و تشديد نون.

الرابعه: و أزلفنا ثم الاخرين، به فتح ثاء ثمّ.

الخامسه: و أطيعون، به كسر نون.

السادسه: أمدكم بما تعلمون، «۱» به تقديم لام بر ميم.

السابعه: إن هذا إلا خلق الأولين، به ضمّ خاء معجمه و لام و قاف.

الثامنه: لعملكم، به کسر هر دو لام و فتح عين و ميم.

التاسعه: من المسحرين، بالحاء المهمله مع التشديد.

العاشره: فأسقط، به فتح همزه قطع و کسر قاف.

الحاديه عشر: يوم الظله، بضمّ الظاء.

الثانيه عشر: علماء، به ضمّ همزه بدون اشباع.

الثالثه عشر: تنزل، به فتح تاء و نون و ضمّ لام است.

---

(۱) س: کانوا تعملون.

سلك البيان فى كشف مشكلات القرآن(گنجينه بهارستان ۱)، ص: ۴۷

سوره نمل

«۱» و فيها خمسه و عشرون کلمه:

الأولى: لتلقى «۲»، به فتح لام اوّل و ضمّ تاء و فتح لام دوم و قاف مشدّده پيش از الف.

الثانيه: أدخل، به فتح همزه قطع و سکون دال و کسر خاء و سکون لام.

الرابعه: أن أعمل، به فتح همزه قطع و فتح ميم و لام.

الخامسه: أدخلنى، به فتح همزه قطع.

السادسه: مالى، به فتح ياء.

السابعه: سبإ، به فتح سين و باء و کسر همزه منوّنه.

الثامنه: الخبأ، به فتح خاء و سکون الباء و فتح همزه.

التاسعه: فألقه، به فتح همزه قطع.

العاشره: تشهدون، بکسر النون.

الحادیه عشر: إلیک، به کسر کاف.

الثانیه عشر: أ تمدونن، به ضمّ تاء و کسر میم و ضمّ دال و فتح نون اوّل و کسر ثانی.

الثالثه عشر: لا قبل، به کسر قاف و فتح

باء «۳».

الرابعه عشر: طرفک، به فتح طاء و سکون راء و ضمّ فاء.

الخامسه عشر: ننظر، به سکون راء.

السادسه عشر: عرشک، بکسر الکاف.

السابعه عشر: قالوا اطیرنا، به تشدید طاء و یاء.

الثامنه عشر: ء آلله خیر، به فتح همزه استفهام داخل شد بر اللّه و همزه اللّه قلب الف شد.

التاسعه عشر: أن تنبتوا، به ضمّ تاء اول و آخر و سکون نون و کسر باء.

العشرون: بل ادارک، به تشدید دال و سقوط همزه وصل.

الحادیه و العشرون: ما تکن، به ضمّ تاء و کسر کاف و ضمّ نون مشدّده.

الثانیه و العشرون: أتوه، به فتح همزه بدون الف و فتح تاء و سکون واو. «۴»

---

(۱) س: النمل.

(۲) س: التّلقی.

(۳) س: یاء.

(۴) در نسخه اساس عنوان بیست و سوم نیامده است.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۴۸

الرابعه و العشرون: فکبت، به ضمّ کاف و فتح باء موحّده مشدّده.

الخامسه و العشرون: هذه البلده، به فتح باء و سکون لام بلده.

سوره قصص

«۱» و فیها سبعه و عشرون کلمه:

الأولى: أنبائهم، به تقديم نون بر باء.

الثانيه: أن أرضعيه، به فتح همزه قطع در أرضعيه. «۲»

الرابعه: خفت، به كسر تاء.

الخامسه: فألقيه، به فتح همزه قطع.

السادسه: إليك، به كسر كاف.

السابعه: لتبدى، به فتح لام و سكون باء.

الثامنه: فبصرت، به ضمّ صاد.

التاسعه: و لا تحزن، به فتح نون.

العاشره: غفله، به فتح غين «۳».

الحاديه عشر: يصدر الرعاء، به ضمّ ياء و كسر دال و فتح راء.

الثانيه عشر: أنكحك، به ضمّ همزه و كسر كاف اوّل و فتح حاء و كاف دويم.

الثالثه عشر: أتيها، به فتح همزه بدون الف.

الرابعه عشر: أقبل، به فتح همزه قطع و كسر باء موحّده.

الخامسه عشر: أن يقتلون، به كسر نون

و همچنین نون یکذّبون.

السادسه عشر: ردء، به کسر راء و سکون دال و فتح همزه منوّنه.

السابعه عشر: مرسلین، به کسر سین.

الثامنه عشر: ما أتیهم، به فتح همزه بی الف.

التاسعه عشر: فنتبع، به فتح عین.

---

(۱) س: القصص.

(۲) در نسخه اساس عنوان سوم موجود نیست.

(۳) س: عین.

العشرون: و نکون، به فتح نونین.

الحادیه و العشرون: نتخطف، به جزم فاء.

الثانیه و العشرون: یجبی، به یاء مضمومه و جیم ساکنه و باء مفتوحه و الف در آخر.

الثالثه و العشرون: علیهم الأنباء، به تقدیم نون بر باء.

الرابعه و العشرون: لتنوء، به فتح لام و تاء و ضمّ نون و همزه.

الخامسه و العشرون: أتبعه، به فتح همزه قطع و فتح تاء و کسر باء و سکون عین. «۱»

السابعه و العشرون: و لا یصدنک، به ضمّ صاد و دال مشدّده.

سوره عنکبوت

و فیها ستّ کلمات:

الأولی: لیقولن، به ضمّ لام دویم.

الثانيه: و ليعلمن، به فتح ميم.

الثالثه: و ليحملن، به ضمّ لام دويم.

الرابعه: و ليسئلن، به ضمّ لام دويم.

الخامسه: سی ء، به کسر سين و سکون ياء و فتح همزه.

السادسه: لهی الحيوان، به فتح ياء در حيوان.

سوره روم

و فيها عشر کلمات:

الأولی: غلبهم، به فتح غين و لام.

الثانيه: و أثاروا الأرض، به فتح همزه أثار بدون مدّ.

الثالثه: السوأی، به ضمّ سين و سکون واو و فتح همزه پيش از الف.

الرابعه: يحبرون، به ضمّ ياء و سکون حاء و فتح باء موحّده و ضمّ راء.

الخامسه: ان فی ذلک لآيات للعالمين، به کسر لام دويم للعالمين نيز که جمع عالم به

---

(۱) در نسخه اساس عنوان بيست و ششم موجود نيست.

کسر لام است به معنی دانا است، نه عالم به فتح لام به معنی ما سوی اللّه.

السادسه: ليربوا، به ضمّ باء و فتح واو.

السابعه: فلا يربوا، به ضمّ باء و سکون واو.

الثامنه: من ضعف، به ضمّ ضاد در همه قرائت مشهوره.

التاسعه: من کل مثل «۱»، به ضمّ ميم و ثاء سه نقطه.

العاشره: و لا يستخفنك، به فتح ياء و تاء و كسر خاء و فتح فاء.

سوره لقمان

و فيها ثلاث كلمات:

الأولی: لا تصعر «۲»، به عين بی نقطه.

الثانيه: جاز، به زاء با نقطه.

الثالثه: الغرور، به فتح غين معجمه.

سوره سجده

و فيها كلمتان:

الأولی: كل شی ء خلقه، به فتح لام خلقه.

الثانيه: بدء خلق، به سكون لام «۳».

سوره احزاب

و فيها ستّ كلمات:

الأولی: فيما أخطأتم، به فتح همزه اوّل كه قطع است.

إذ جاؤكم، با اشباع كه واو جمع ظاهر شود در ساير مواضع نيز چنين است، زيرا كه جاؤ به ضمّ همزه بدون اشباع و بدون ظاهر ساختن واو غلط است.

---

(۱) س: مثل.

(۲) س: تصعّر.

(۳) س:- لام.

يسئلون «۱» عن أنباءكم، به تقديم نون بر باء به معنی اخبار.

الثانیه: لم تطؤها، به ضمّ همزه با اشباع به سبب واو که واو جمع است.

الثالثه: و أقمن، به کسر قاف.

الرابعه: و ءاتین، به کسر تاء.

الخامسه: و أطعن، به کسر طاء.

السادسه: قدرا مقدورا، به فتح دال قدرا.

سوره سبأ

«۲» و فیها تسع کلمات:

الأولی: و لا یعزب، به عین ساکنه بی نقطه و زاء معجمه مضمومه.

الثانیه: أوبی، به فتح همزه و کسر واو مشدّده و کسر باء مخفّفه.

الثالثه: و ألنا، به فتح واو و همزه و لام و تشدید نون مفتوحه به سبب الف بعد از او.

الرابعه: منسأته، به کسر میم و سکون نون و فتح سین و همزه و تاء یک کلمه است به معنی عصا.

الخامسه: تبینت، به فتح تاء و باء و یاء مشدّده و نون و کسر تاء اخیره به معنی. «۳»

السادسه: سیل العرم، به فتح عین و کسر راء.

السابعه: فلا فوت، به تاء.

سوره ملائکه

و فیها خمس کلمات:

الأولی: الغرور، به فتح غین معجمه.

الثانیه: الحرور، به فتح حاء.

الثالثه: إلا خلا فیها نذیر، کلمه خلا جدا و فیها کلمه علی حدّه است.

---

(۱) قرآن: يسئلون.

(۲) س: السبأ.

(۳) نسخه اساس چنين است.

الرابعه: بيض و حمر، به سكون ميم.

الخامسه: إلا غرورا، «۱» به ضمّ غين.

سوره يس

و فيها أربع كلمات:

الأولى: أنفقوا، به فتح همزه قطع.

الثانيه: أطعمه، به فتح همزه قطع.

الثالثه: جبلا، به كسر جيم و باء و تشديد لام.

الرابعه: فى ظلال، به كسر ظاء.

سوره صافّات

«۲» و فيها ثمانيه كلمه:

الأولى: لذائقو العذاب، به كسر باء عذاب.

الثانيه: لإبراهيم، به فتح لام و كسر همزه.

الثالثه: يزفون، به كسر زاء و ضمّ فاء مشدّده.

الرابعه: أحسن الخالقين الله ربكم، به فتح هاء اللّه و باء ربّ.

الخامسه: على إلياسين، به كسر همزه و سكون لام در قرائت مشهوره و بعضى آل يس با همزه و الف و لام مكسوره خوانده اند.

السادسه: أصطفى البنات، به فتح همزه استفهام در أصطفى.

السابعه: و بين الجنه نسبا، به كسر جيم در همه روايات به معنى طائفه جنّ است، نه به فتح به معنى بهشت.

الثامنه: و أبصر، به فتح همزه قطع.

---

(١) س: غرور.

(٢) س: الصافات.

سوره ص

و فيها ثلاثه عشر [كلمه]:

الأولى: إلا اختلاق، به قاف نه فاء.

الثانيه: يسبحن، به ياء مضمومه و سين مفتوحه و باء مشدّده مكسوره و حاء ساكنه.

الثالثه: أكفلنيها، به فتح همزه قطع.

الرابعه: و عزنى به عين مهمله مفتوحه و زاء نقطه دار مفتوحه.

الخامسه: إن الذين يضلون به فتح ياء.

السادسه: بنصب، به ضمّ نون و سكون صاد.

السابعه: لمن المصطفين، به فتح لام و كسر ميم و فتح نون و فتح طاء و نون.

الثامنه: أتخذناهم، به فتح همزه استفهام.

التاسعه: سخريا، به كسر سين.

العاشره: فقعوا، فاء جدا از قعوا مى باشد.

الحاديه عشر: أستكبرت، به فتح همزه استفهام.

الثانیه عشر: فأنظرنی، به فتح همزه و کسر ظاء.

الثالثه عشر: و لتعلمن، به ضمّ میم.

سوره زمر

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱) ۵۳ سوره زمر ..... ص : ۵۳

فیها ثلاث عشر کلمه:

الأولی: فاعبد اللّه، به کسر دال.

الثانیه: یرضه، به ضمّ هاء بلا اشباع، زیرا که در اصل یرضاه بود.

الثالثه: قل تمتع بکفرک، به سکون عین.

الرابعه: قل اللّه أعبد، به فتح هاء اللّه.

الخامسه: غرف «۱» مبنیّه، به فتح میم و سکون باء و کسر نون و فتح یاء مشدّده، به معنی

---

(۱) قرآن: غرف.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۵۴

بنا کرده شده.

السادسه: مصفرا «۱»، به فتح فاء مخفّفه و تشدید راء.

السابعه: فأتیهم، به فتح همزه بدون الف.

الثامنه: ممن کذب علی اللّه و کذب بالصدق، ذال در کذب اوّل مخفّفه و در ثانی مشدّده است.

التاسعه: أو تقول، به فتح لام در هر دو موضع که عطف بر تقول اوّل است.

العاشره: کذبوا علی اللّه، به تخفیف ذال.

الحادی عشر: جاؤها، به ضمّ همزه با اشباع که واو جمع ظاهر شود.

الثانیه عشر: صدقنا، به فتح صاد و

دال بدون تشدید و فتح قاف.

الثالثه عشر: و أورثنا، به فتح راء و ثاء.

سوره مؤمن

«۲» و فیها ستّ عشر کلمه:

الأولی: وسعت، به فتح واو و کسر سین و سکون عین و فتح تاء.

الثانیه: و أدخلهم، به فتح همزه قطع و سکون دال و کسر خاء و سکون لام.

الثالثه: أنذرهم، به فتح همزه قطع و کسر ذال.

الرابعه: یوم الأزفه، به الف بعد از همزه چون ضاربه.

الخامسه: فأخذتهم، به فتح همزه و خاء و سکون ذال و ضمّ تاء.

السادسه: فقد رحمته، به کسر حاء و سکون میم و فتح تاء.

السابعه: أمتنا، به فتح همزه و میم و تاء مشدّده.

الثامنه: أقتل، به فتح همزه قطع و سکون قاف و ضمّ تاء و سکون لام.

التاسعه: یظهر، به ضمّ یاء و کسر هاء.

العاشره: کذبه، به فتح کاف و کسر ذال.

---

(۱) قرآن: مصفرّا.

(۲) س: المؤمن.

الحادیه عشر: فأطلع، به فتح همزه قطع و فتح طاء مشدّده و کسر لام و فتح عین.

الثانیه عشر: أهدکم، به فتح همزه قطع و سکون هاء و کسر دال.

الثالثه عشر: أدخلوا، به فتح همزه قطع و کسر خاء.

الرابعه عشر: أستجب، به فتح همزه قطع و سکون باء.

الخامسه عشر: یسحبون فی الحمیم، به ضمّ یاء و سکون سین و فتح حاء و ضمّ باء.

السادسه عشر: یسجرون، به ضمّ یاء و سکون سین و فتح جیم.

سوره فصّلت

و فیها ثلاث کلمات:

الأولی: أرنا الذین، به فتح ذال و کسر نون.

الثانیه: للحسنی، به فتح لام اوّل.

الثالثه: و نأ بجانبه، با نون مفتوحه بعد از آن همزه و الف چون دعا.

سوره شوری

«۱» و فیها ثمان کلمات:

الأولی: لأعدل، به کسر لام اوّل و فتح همزه و سکون عین و کسر دال و فتح لام اخیره.

الثانیه: یختم، به سکون میم.

الثالثه: أو یوبقهن، به سکون قاف.

الرابعه: و لمن انتصر، به فتح لام و میم و کسر نون، و لمن صبر نیز چنین است.

الخامسه: لمن عزم، به فتح لام و کسر میم و سکون نون و فتح عین و سکون زاء با نقطه.

السادسه: من طرف، به سکون راء.

السابعه: أو یرسل، به فتح لام.

الثامنه: فیوحی، به فتح یاء دویم.

---

(١) س: الشورى.

سلك البيان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ١)، ص: ۵۶

سوره زخرف

«١» و فیها خمس کلمات:

الأولی: أن کنتم، به فتح همزه.

الثانیه: براء، به فتح باء و راء.

الثالثه: بعد المشرقین، به ضمّ باء و فتح دال.

الرابعه: تحبرون، به ضمّ تاء و سکون حاء و فتح باء و ضمّ راء.

الخامسه: لا یفتر، به ضمّ یاء و فتح فاء و تاء مشدّده.

سوره دخان

و فیها کلمتان:

الأولی: یفرق، به ضمّ یاء و سکون فاء و فتح راء بدون تشدید و ضمّ قاف.

الثانیه: و نعمه کانوا، به فتح نون نعمه.

سوره جاثیه

و فیها کلمتان:

الأولی: لن یغنوا، به ضمّ یاء و نون ثانیه.

الثانیه: اجترحوا، به جیم و حاء بی نقطه.

سوره احقاف

و فیها کلمتان:

الأولی: أو أثاره، به فتح همزه بدون الف.

الثانیه: و یجرکم، به ضمّ یاء و کسر جیم و سکون راء.

---

(۱) س: الزخرف.

سوره محمّد (صلی اللّه علیه و [آله و] سلّم)

و فیها أربع کلمات:

الأولی: و أصلح بالهم، به فتح همزه قطع.

الثانیه: فضرب الرقاب، به کسر راء اوّل.

الثالثه: یعلم إسرارهم، به کسر همزه در قرائت مشهوره.

الرابعه: و یخرج أضغانکم، به ضمّ یاء یخرج و کسر راء و سکون جیم.

سوره فتح

و فیها أربع کلمات:

الأولی: لیغفر، به فتح راء.

الثانیه: بما عاهد علیه الله، به ضمّ هاء علیه و فتح هاء اللّه.

الثالثه: لتدخلن، به فتح لام اوّل و ضمّ لام دویم.

الرابعه: شطأه، به فتح شین و سکون طاء و فتح همزه.

سوره حجرات

و فیها کلمتان:

الأولی: بئس لإسم «۱» الفسوق، به کسر لام لاسم و در اصل الأسم بود، اسقاط «۲» همزه نمودند به این طریق که حرکت همزه اسم را به لام دادند و همزه اوّل و دویم را در لفظ انداختند.

الثانیه: لا یلتکم، به فتح یاء و کسر لام و سکون تاء.

سوره قاف

و فيها ثمان كلمات:

الأولى: و قوم تبع، به ضمّ تاء و فتح باء مشدّده.

---

(۱) قرآن: الاسم.

(۲) س:- اسقاط.

الثانيه: فى لبس، به فتح لام و سكون باء.

الثالثه: تحيد، به ضمّ دال بدون تنوين.

الرابعه: فألقياه، به فتح همزه قطع و كسر قاف.

الخامسه: هل امتلأت، به كسر تاء اخيره.

السادسه: فنقبوا، به فتح نون و قاف مشدّده و ضمّ باء بى تشديد.

السابعه: محيص، به صاد بى نقطه.

الثامنه: أدبار، به فتح همزه.

سوره ذاريات

«۱» و فيها أربع كلمات:

الأولى: ألحبك، به ضمّ حاء و باء و كسر كاف.

الثانيه: كذلك قال ربك، به كسر كاف.

الثالثه: و بشروه، به فتح و شين مشدّده.

الرابعه: ذنوبا مثل ذنوب، به فتح دال در دو ذنوب به معنى نصيب، نه به ضمّ به معنى گناهان.

سوره طور

و فيها كلمتان:

الأولى: و ما ألتناهم، به فتح همزه و لام و سكون تاء.

الثانيه: إدبار النجوم، به كسر همزه.

سوره نجم

و فيها ثلاث كلمات:

---

(۱) س: الذاريات.

الأولى: ذو مره، به كسر ميم.

الثانيه: و إذ أنتم أجنه، به فتح همزه و كسر جيم و فتح نون مشدّده.

الثالثه: أزفت، به فتح همزه و كسر زاء و فتح فاء و كسر تاء.

سوره قمر

«۱» و فيها كلمتان:

الأولى: من الأنباء، نون مقدّم بر باء.

الثانيه: من الكذب، به فتح ميم من و كسر نون.

سوره رحمن

من إستبرق، به كسر ميم و سكون نون و كسر همزه كه قطع است.

سوره حديد

و فيها ثلاث كلمات:

الأولی: من قبله العذاب، بکسر القاف و فتح باء قبله.

الثانیه: نباته، به تقدیم نون بر باء.

الثالثه: مصفرا، به ضمّ میم و سکون صاد و فتح فاء بدون تشدید و تشدید راء.

سوره مجادله

و فیها کلمتان:

الأولی: کبتوا کما کبت، به ضمّ هر دو کاف و کسر باء موحّده متقدّم بر تاء دو نقطه.

الثانیه: لأغلبن، به فتح لام و همزه قطع و سکون غین و کسر لام و فتح باء و نون مشدّده.

---

(۱) س: القمر.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۶۰

سوره حشر

«۱» و فیها ثلاث کلمات:

الأولی: فأتیهم الله، به فتح همزه بدون الف.

الثانیه: و یؤثرون، به ضمّ یاء و سکون همزه که به صورت واو نوشته شود.

الثالثه: أنهما فی النار خالدین، به فتح الدال.

سوره ممتحنه

و فیها کلمتان:

الأولی: إنا برءاء «۲»، به ضمّ یاء و فتح راء و همزه مفتوحه با الف ممدوده.

الثانیه: لأستغفرن، به فتح لام و فتح همزه.

سوره منافقون

و فيها ثلاث كلمات:

الأولى: أستغفرت، به فتح همزه قطع.

الثانيه: و أنفقوا، به فتح همزه قطع.

الثالثه: فيقول، به فتح لام. فأصّدّق، به فتح همزه قطع و تشديد صاد و دال مفتوحين و فتح قاف.

سوره تغابن

و فيها كلمه واحده و هو:

أنفقوا، به فتح همزه قطع.

سوره طلاق

و فيها أربع كلمات:

---

(۱) س: الحشر.

(۲) س: براء.

الأولى: و أحصوا، به فتح همزه قطع.

الثانيه: فأمسكوهن «۱»، به فتح همزه قطع.

الثالثه: و أشهدوا، به فتح همزه قطع.

الرابعه: يعظم، به ضمّ ياء و سكون عين و كسر ظاء و سكون ميم.

سوره تحريم

و فيها ثلاث كلمات:

الأولى: و إذ أسر النبى، به كسر همزه و سكون ذال بدون الف.

الثانیه: من أنبأک، به فتح همزه اوّل و سکون نون و فتح یاء و همزه دویم.

الثالثه: صالحین، به فتح حاء و کسر نون.

سوره ملک

«۲» و فیها کلمتان:

الأولی: ینقلب، به کسر لام و سکون باء.

الثانیه: إن الکافرون، به کسر همزه و نون مخفّفه.

سوره ن

أن کان، به فتح همزه أن.

سوره حاقّه

«۳» و فیها کلمتان:

الأولی: هاؤم اقرؤا، به ضمّ هاؤم بدون اشباع.

الثانیه: فی سلسله، به کسر هر دو سین.

---

(۱) س: فامسکون.

(۲) س: الملک.

(۳) س: الحاقه.

سوره معارج

«۱» و فیها ستّ کلمات:

الأولی: یبصرونهم، به تشدید صاد.

الثانيه: من عذاب يومئذ، به كسر ميم يومئذ.

الثالثه: ينجيه، به ضمّ ياء و سكون نون.

الرابعه: فما للذين، لام جرّ متعلق به الذين جزاء «۲» ما.

الخامسه: قبلك، به كسر قاف و فتح باء و لام.

السادسه: عزين، به كسر عين و زاء نقطه دار.

سوره نوح

و فيها كلمتان:

الأولى: إسرارا «۳»، به كسر همزه.

الثانيه: بيتى «۴»، به فتح ياء اخيره.

سوره مزّمّل

«۵» و فيها كلمتان:

الأولى: أولى النعمه، به فتح نون.

الثانيه: و أقرضوا الله، به فتح همزه قطع و كسر راء.

سوره مدّثّر

«۶» و فيها أربع كلمات:

الأولى: المدثر، به تشديد دال و ثاء مثلّثه. «۷»

---

(۱) س: المعارج.

(۲) س: جزء.

(۳) قرآن: إسرارا.

(۴) س: بنی.

(۵) س: المزمل.

(۶) س: المدثر.

(۷) س: مثلّثله.

الثانیه: یؤثر، به ضمّ یاء و سکون همزه ای که به صورت واو است.

الثالثه: و اللیل إذ أدبر، به کسر همزه و سکون ذال إذ بدون الف و فتح همزه أدبر در قرائت معتبره، و در بعضی قرائت بدون همزه نیز خوانده اند.

الرابعه: لإحدی، به فتح لام و کسر همزه.

سوره قیامت

«۱» و التفت، به فتح واو و سکون لام با سقوط همزه وصل و فتح تاء و فاء مشدّده و کسر تاء اخیره.

سوره دهر

«۲» و فیها خمس کلمات:

الأولی: و لقیهم، به تشدید قاف مفتوحه با الف.

الثانیه: بانیه، به کسر باء حرف جرّ است، و کلمه علی حده است و فتح همزه با الف و کسر نون و فتح یاء و جرّ تاء.

الثالثه: قواریر «۳»، بدون تنوین و با تنوین هر دو خوانده اند.

الرابعه: منثورا، به ثاء سه نقطه.

الخامسه: و إذا رأیت ثم، به فتح ثاء ثمّ.

سوره مرسلات

«۴» فی ظلال، به کسر ظاء.

سوره نبأ

«۵» مابا، به فتح میم و بعد از آن همزه و بعد الف.

---

(۱) س: القیمه.

(۲) س: الدهر.

(۳) قرآن: قواریرا.

(۴) س: المرسلات.

(۵) س: النباء.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۶۴

سوره عبس

ما أمره، به فتح همزه بدون الف.

سوره کوّرت

مطاع ثم أمین، به فتح ثاء ثمّ.

سوره انفطار

«۱» کراما کاتبین، به کسر کاف کرام چون رجال.

سوره مطفّفین

«۲» أو وزنوهم، و ادغام در این دو واو جایز است.

سوره أعلی

«۳» و فیه کلمتان:

الأولی: غثاء، به غین با نقطه و ثاء سه نقطه.

الثانیه: إن نفعت، به فتح نون و فاء و عین و کسر تاء.

سوره فجر

«۴» إرم، به کسر همزه و فتح راء، نام قبیله یا شهر قبیله و یا شهر قوم عاد که از سام بن نوح بن آدم بودند.

سوره بلد

«۵» نار مؤصده، به واو و همزه هر دو خوانده اند و همزه اولی است ظاهرا.

---

(۱) س: الانفطار.

(۲) س: المطففین.

(۳) س: الاعلی.

(۴) س: الفجر.

(۵) س: البلد.

سلک البیان فی کشف مشکلات القرآن(گنجینه بهارستان ۱)، ص: ۶۵

سوره شمس

«۱» و فیها کلمتان:

الأولی: ناقه الله، به فتح تاء.

الثانیه: و لا یخاف، به فتح یاء.

سوره لیل

«۲» للآخره «۳»، به فتح لام و تاء.

سوره زلزال

«۴» و فیها کلمتان:

الأولی: أوحی لها، دو کلمه می باشند.

الثانيه: ليروا، به فتح راء و ضمّ ياء می باشند.

سوره قارعه

«۵» ماهیه، به هاء سکت است نه تاء، و چنین است سلطانیه و حسابیه و امثال اینها.

سوره تکاثر

«۶» ألهیکم، و ألهی کلمه جدا و کم مفعول است.

سوره همزه

«۷» مؤصده، به میم مضمومه که همزه ساکنه به صورت واو نوشته می شود.

---

(۱) س: الشمس.

(۲) س: الیل.

(۳) س: الاخره.

(۴) س: الزلزال.

(۵) س: القارعه.

(۶) س: التکاثر.

(۷) س: الهمزه.

سلك البيان فى كشف مشكلات القرآن(گنجينه بهارستان ۱)، ص: ۶۶

سوره قریش

«۱» لإیلاف، به کسر لام و همزه قطع.

سوره ماعون

«۲» یراؤن، به ضمّ یاء.

سوره کوثر

«۳» شانئک، به تقدیم نون مکسوره بر همزه مفتوحه.

سوره تبّت

و فیها ثلاث کلمات:

الأولی: تب، به فتح تاء و باء مشدّده.

الثانیه: و امرئته، به ضمّ تاء.

الثالثه: حماله الحطب، به فتح تاء.

سوره توحید

«۴» کفوا، به ضمّ فاء با واو در قرائت حفص از عاصم، و با همزه در قرائت ابی بکر از عاصم.

سوره فلق

«۵» و فیها کلمتان:

الأولی: النفاثات، با ثاء سه نقطه.

الثانیه: حسد، به فتح [حاء] و سین و دال.

---

(۱) س: القریش.

(۲) س: الماعون.

(۳) س: الکوثر.

(۴) س: التوحید.

(۵) س: الفلق.

سوره ناس

«۱» و فیها کلمتان:

الأولی: ملك الناس، به فتح میم و کسر لام و کاف.

الثانیه: من الجنه، به کسر جیم است.

حسب الفرموده جناب قدوه الأنام و زبده العلماء الفخّام سر کار ملّا باشی- دام فضله و برکاته- تمام شد از دست حقیر فقیر کلب الفقراء شکر اللّه بن میرزا علی کردستانی در یوم پنجشنبه شهر ذیحجّه الحرام سنه ۱۲۸۸.

---

(۱) س: الناس

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹